اخبار

علت افزایش قیمت لبنیات مشخص شد؟

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی گفت: افزایش قیمت مصوب شیرخام منجر به افزایش قیمت لبنیات در بازار شده که این امر منجر به کاهش و حذف محصولات لبنی از سفره خانوار شده است.

علی احسان ظفری مدیر عامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی با اشاره به بررسی دلایل افزایش قیمت شیرخام و فرآورده‌های لبنی گفت: افزایش قیمت مصوب شیرخام منجر به افزایش قیمت لبنیات در بازار شده است، درحالیکه امسال شرایط به گونه‌ای نبود که افزایش قیمت شیرخام را داشته باشیم.

به گفته وی، با کاهش نرخ دلار نگاه مردم برآن بود که تاثیر در سفره خانوار داشته باشد که تشکیل شورای قیمت گذاری تصمیم مبتنی بر کار کارشناسی باید بود که افزایش قیمت نشان می‌دهد که این امر کار کارشناسی نبوده است.

به گزارش خبرآنلاین، ظفری ادامه داد: با توجه به آنکه دولت تامین کننده نهاده دامی با ارز ترجیحی است، از این رو باید در سفره خانوار خود را نشان دهد که متاسفانه همه ساله وزارت جهاد کشاورزی معاونت امور دام پیشنهاد افزایش قیمت شیرخام را می‌دهند، درحالیکه این گرانی موجب شده تا سفره خانوار از لبنیات خالی شود و از طرفی واحدهای لبنی یکی پس از دیگری تعطیل می‌شود.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی با بیان اینکه سرانه مصرف لبنیات از ۱۸۰ کیلو به ۴۰ کیلو رسیده است، افزود: در حال حاضر نهاده دامی با ارز دولتی وارد می‌کنیم و از طرفی پودر شیرخشک به عنوان مواد اولیه کارخانه کشورهای همسایه بصورت قاچاق و رسمی از کشور خارج می‌شود که در وهله نخست سفره مردم آسیب جدی دیده و دیگر آنکه بیش از هزار واحد تولیدی تعطیل شده است.

وی با بیان اینکه ۷۰ درصد قیمت تمام شده لبنیات مربوط به شیرخام است، گفت: دامداران خواستار افزایش قیمت داشتند، درحالیکه اگر بحث کارشناسی صورت می‌گرفت بهتر بود که افزایش قیمتی رخ نمی‌داد؛ بنابراین اتخاذ تصمیمات خلق الساعه بدون حضور کل زنجیره‌های تولید منجر به چنین مشکلاتی شده است چراکه متاسفانه قانون گذار حضور تشکل‌ها را الزامی نکرده است.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی ادامه داد: واحدهای لبنی صورت حساب شیر واحدهای دامداری مابه التفاوت قیمت ۱۸ تا ۲۳ هزارتومان پرداخت کرده که براین اساس ناگریز به لحاظ آن روی قیمت لبنیات است.

وی با اشاره به نقش شورای قیمت گذاری در تصویب نرخ شیرخام بیان کرد: شورای قیمت گذاری فراتر از اختیارات قانونی عمل می‌کند، درحالیکه مجلس شورای قیمت گذاری را مصوب برای خرید تضمینی اقلام کشاورزی که دولت می‌خواهد پول آن را پرداخت کند. اما متاسفانه فراتر از قانون عمل می‌کند.

ظفری با بیان اینکه مصرف لبنیات یک پنجم میانگین جهانی است، گفت: در حال حاضر متوسط سرانه مصرف لبنیات حتی در کشورهای افریقایی بالاتر از ۴۰ کیلوست که براین اساس تصمیماتی که دولت اتخاذ می‌کند، باید متوجه شود که آسیب‌هایی دیگری این تصمیمات در برخواهد داشت که بدین ترتیب نباید در اتاق‌های در بسته در این خصوص تصمیماتی اتخاذ کنند که آسیب‌های جدی کاهش و حذف لبنیات از سفره خانوار خواهد داشت.

هدیه نقدی دولت برای عید غدیر ۱۴۰۴

حساب یارانه‌بگیران این هفته شارژ می‌شود؟

در روزهای پیش رو حساب یارانه بگیران دهک‌های اول تا نهم شارژ خواهد شد.

به گزارش خبرآنلاین، در آستانه فرارسیدن عید غدیر ۱۴۰۴ بار دیگر گمانه‌زنی‌هایی درباره پرداخت عیدی نقدی از سوی دولت مطرح شده است؛ موضوعی که تقریباً در آستانه هر عید مذهبی یا ملی تکرار می‌شود. در برخی موارد این شایعات به واقعیت پیوسته و در مواردی نیز صرفاً در حد شایعه باقی مانده است.

اقتصادآنلاین نوشت: تاکنون هیچ اطلاعیه رسمی درباره پرداخت هدیه نقدی عید غدیر از سوی دولت منتشر نشده است. آنچه فعلاً قطعی است، زمان و مبلغ مرحله نخست یارانه نقدی خردادماه است که با ایام عید غدیر هم‌زمان شده است.

بر اساس اعلام سازمان هدفمندی یارانه‌ها، یارانه نقدی دهک‌های اول تا سوم، روز یکشنبه ۲۵ خرداد ۱۴۰۴ به حساب سرپرستان خانوار واریز خواهد شد. مبلغ این واریزی برای هر نفر ۴۰۰ هزار تومان تعیین شده است. همچنین یارانه دهک‌های چهارم تا نهم نیز با مبلغ ۳۰۰ هزار تومان برای هر نفر، در روز ۳۱ خرداد واریز می‌شود.

از بهمن ۱۴۰۲ زمان‌بندی پرداخت یارانه‌های نقدی تغییر کرده است. در حالی که پیش‌تر یارانه نقدی معمولاً در روز بیستم هر ماه پرداخت می‌شد، اکنون این پرداخت‌ها در دو نوبت در روزهای ۲۵ تا ۳۱ هر ماه انجام می‌شود.

از سوی دیگر مستمری مربوط به مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور نیز طبق جدول زمان‌بندی اعلام شده از سوی سازمان هدفمندسازی، روز سه‌شنبه ۲۰ خردادماه به حساب این گروه از مشمولان واریز خواهد شد.

اداره ثبت اسناد و املاک استان ایلام
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک آبدانان
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۵۰۰۷۰۰۰۳۴۶ هیأت اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک آبدانان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای محمد اروانه به شناسنامه شماره ۳۹۲ کد ملی ۴۵۴۹۹۴۷۹۱۸ صادره از آبدانان فرزند کرم در ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۱۹ / ۱۹۷ متر مربع واقع در آبدانان - بخش مومومری پلاک شماره ۲۳۰۱ فرعی از ۱۶ اصلی واقع در ایلام بخش حوزه ثبت ملک آبدانان - شهر مومومری - خیابان بهار - کوچه شهید سارائی خریداری و منتسب به مالکیت رسمی کرم اروانه محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتیکه اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۰۵/ ۰۳/ ۱۴۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۲۰ / ۰۳ / ۱۴۰۴
بابک ولی زاده - رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان آبدانان
کد۱-ی-۴۰

«اتحادملت» عوامل تاثیرگذار بر روی اقتصاد کشور را تحلیل می‌کند

اقتصاد ایران؛ میان سوسیالیسم و سرمایه‌داری؟

نظام ارز چندنرخی، یارانه‌های غیرشفاف و وابستگی بیش از حد به درآمدهای نفتی نیز از مصادیقی هستند که منتقدان بارها آنها را با شرایط اقتصادی کوبا یا دیگر کشورهای با اقتصاد دولتی مقایسه کرده‌اند

اتحادملت - گروه اقتصاد؛ تحلیل اقتصاد ایران از منظر رانت‌گرایی و کمبود رقابت واقعی، بحثی است که این روزها ذهن بسیاری از تحلیل‌گران اقتصادی را به خود مشغول کرده است. آیا اقتصاد ایران را می‌توان به یک اقتصاد کمونیستی نظیر کوبا تشبیه کرد؟ یا باید آن را ترکیبی از ویژگی‌های منحصر به فرد دانست که از دل تاریخ، سیاست و شرایط ساختاری خاص کشور پدید آمده است؟

این سوالات بهانه‌ای شد تا نگاه عمیق‌تری به سیستم اقتصادی ایران داشته باشیم؛ سیستمی که برخی آن را کاملاً دولتی و متمرکز می‌دانند و در توصیفات خود حتی به آرمان‌های اقتصادی کمونیسم نیز اشاره می‌کنند. از سوی دیگر، برخی تحلیل‌گران با نگاهی دقیق‌تر، معتقدند اقتصاد ایران نه کاملاً شبیه الگوهای کمونیستی است و نه پیرو قواعد سرمایه‌داری کلاسیک.

اخیراً وحید شقاقی‌شهری، اقتصاددان برجسته و استاد دانشگاه، در تحلیلی جامع به ارزیابی وضعیت اقتصادی ایران، با محوریت رانت‌گرایی و نبود رقابت واقعی پرداخته است. در ادامه، تلاش داریم نگاهی جمع‌بندی‌شده به نظرات او و دیگر کارشناسان در این حوزه بیندازیم.

یکی از نکات مطرح‌شده درباره اقتصاد ایران، شباهت نسبی آن با برخی ویژگی‌های اقتصادهای سوسیالیستی است. در مدل‌های اقتصادی سوسیالیستی، اولویت با برنامه‌ریزی‌های متمرکز دولتی است؛ جایی که مالکیت خصوصی جای خود را به مالکیت جمعی داده و دولت نه‌تنها در بازار نقش‌آفرین است بلکه آن را هدایت می‌کند. ویژگی‌هایی چون قیمت‌گذاری دستوری، یارانه‌های گسترده و تأکید بر منابع مشترک، از بارزترین شاخص‌های این نوع اقتصادها محسوب می‌شوند.

حال، اگر بخواهیم نگاهی مقایسه‌ای داشته باشیم، برخی از این خصوصیات در اقتصاد ایران نیز به چشم می‌خورد. ما در سال‌های گذشته شاهد حضور پررنگ دولت در بازار و مکانیزم‌های کنترلی شده‌ایم که گاه موجب اختلال در رقابت سالم اقتصادی بوده است. نظام ارز چندنرخی، یارانه‌های غیرشفاف و وابستگی بیش از حد به درآمدهای نفتی نیز از دیگر مصادیقی هستند که منتقدان بارها آنها را با شرایط اقتصادی کوبا یا دیگر کشورهای با اقتصاد دولتی مقایسه کرده‌اند.

سرمایه‌داری؛ راه حلی ناکامل؟

از طرف دیگر، آنچه تفکر سرمایه‌داری کلاسیک را جذاب می‌کند، تأکید بر آزادی اقتصادی، حقوق مالکیت فردی و رقابت آزاد است. اما همان‌طور که در جهانی پساجنگ سرد مشخص شد، این ایده‌آل‌ها نیز گاهی دستخوش مشکلات ساختاری می‌شوند. دهه ۹۰ میلادی که با فروپاشی شوروی همراه بود، تولد یک جهان جدید تک‌قطبی را رقم زد؛ جهانی که تحت سلطه نظام سرمایه‌داری قرار گرفت. با این حال، نابرابری‌های فزاینده، انحصارطلبی شرکت‌های بزرگ جهانی و شکاف طبقاتی حاد نشان داد که این مدل نیز بی‌نقص نیست.

ایران در الماس اقتصادی خود کجاست؟

اگر بخواهیم جایگاه اقتصاد ایران را میان این دو مکتب (کمونیسم و سرمایه‌داری) تعیین کنیم، احتمالاً باید آن را مدلی تلفیقی بدانیم که از ضعف‌ها و قوت‌های هر دو بهره گرفته است. مشکلاتی نظیر رانت‌گرایی، نبود بستر مناسب برای رقابت آزاد و همچنان نقش پررنگ دولت در تخصیص منابع اقتصادی بیشتر به سمت مدل‌های قدیمی تأمین نیازها سوق یافته‌اند. این چالش‌ها نه تنها پویایی‌های بازار را محدود می‌کنند بلکه مانعی بر سر راه رشد سرمایه‌گذاری آزاد نیز محسوب می‌شوند.

به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که شناخت دقیقتر از ویژگی‌های ذاتی ساختار اقتصادی ایران نیازمند بررسی تاریخی و نهادی گسترده‌تری است. آیا راهکاری برای عبور از وضع موجود وجود دارد؟ این پرسشی است که علاوه بر تحلیل‌ها، نیازمند تصمیم‌گیری‌های شجاعانه و اصلاحات ساختاری اساسی است.

تأثیر همجواری با شوروی و اقتصاد نفتی بر مسیر اقتصاد ایران موضوعی است که نشان‌دهنده ترکیب عوامل تاریخی، سیاسی و اقتصادی بر شکل‌گیری و تحول ساختار اقتصادی کشور است. موقعیت جغرافیایی ایران به‌عنوان همسایه‌ای نزدیک برای شوروی در زمان بلوک شرق، همراه با ظهور صنعت نفت به‌عنوان بازیگری اصلی در اقتصاد ایران از دهه ۱۳۵۰ شمسی، بستری را فراهم کرد که در آن مفاهیم و گرایش‌های اقتصادی نزدیک به سوسیالیسم محبوبیت یافت. این دوره همراه با انقلاب اسلامی و سال‌های جنگ تحمیلی، شرایطی را ایجاد کرد که دخالت دولت در اقتصاد بیش از هر زمان دیگری موجه به نظر می‌رسید.

دوران جنگ نیازمند تمرکز قدرت در دولت و مداخله مستقیم آن در امور اقتصادی بود. اما مشکل زمانی شکل گرفت که این رویکرد پس از جنگ نیز ادامه یافت. اقتصاد وابسته به نفت هم بر شدت گرایش‌های پوپولیستی افزود، به‌طوری‌که حتی اصلاحات اقتصادی دولت سازندگی نیز نتوانست مسیری پایدار بیابد. در نهایت، با اولویت‌بندی سیاست‌های تثبیت اقتصادی در دهه ۱۳۷۰ شمسی، همچنان بسیاری از چالش‌ها حل‌نشده باقی ماند.

آغاز خصوصی‌سازی؛ فرصتی برای کاهش سایه دولت

در دهه ۱۳۸۰ شمسی، موجی از تغییر و رویکرد به خصوصی‌سازی آغاز شد. تأسیس بانک‌های خصوصی و تدوین قوانین خصوصی‌سازی در برنامه سوم توسعه، همراه با اعلام سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی در سال ۱۳۸۴، تلاش‌هایی بودند برای کاهش نقش دولت و گسترش بخش خصوصی و تعاونی‌ها. با این حال، این گام‌های مترقی نتوانستند ریشه‌های عمیق اقتصاد دولتی را کاملاً از بین ببرند. نفت، همچنان ابزاری کلیدی برای حمایت از سیاست‌های پوپولیستی بود و روند واگذاری شرکت‌های دولتی نیز گرفتار انحراف شد؛ به شکلی که جای توسعه بخش خصوصی واقعی، طرح‌هایی مانند سهام عدالت به میدان آمد و بنگاه‌های شبه‌دولتی بیشتری ایجاد شدند.

دهه ۱۳۹۰؛ تحریم‌ها و بازگشت دولت به مرکز اقتصاد

رسیدن به دهه ۱۳۹۰ شمسی، همراه شد با اوج‌گیری تحریم‌های اقتصادی گسترده که مجالی برای رشد آزادسازی اقتصادی باقی نگذاشت. دخالت دولت در بازار ارز، قیمت کالاهای اساسی و سیاست‌های توزیعی، به اسم مقابله با اثرات تحریم‌ها دوباره رونق گرفت. این دوره را می‌توان نقطه توقف جدی روند خصوصی‌سازی دانست؛ جایی که کنترل دولتی بار دیگر جای خود را به شکلی گسترده‌تر بازپس گرفت.

چالش تداوم پوپولیسم و فقدان نهادهای بازارمحور

شاید بتوان ادعا کرد که اقتصاد ایران هرگز به اندازه کشورهای کمونیستی مانند کوبا یا کره شمالی متمرکز نبوده است، اما از سوی دیگر، هیچ گاه هم الزامات کلیدی پیشرفت اقتصادی مانند رقابت‌پذیری، تقویت حقوق مالکیت، توسعه حقیقی بخش خصوصی و تعامل مؤثر با جهان را جدی نگرفته است. سیاست‌های اقتصاد ایران عمدتاً با اتکا به شعارهای پوپولیستی پیش برده شده‌اند؛ از جمله توزیع رانت ارزی و نفتی و همچنین مدیریت شبه‌دولتی‌ها که نه تنها کمکی به توسعه نکرده بلکه بر عمیق شدن مشکلات اقتصادی افزوده است.

واقعیت این است که اقتصاد ایران همچنان آمادگی پذیرش تغییرات بنیادین را ندارد. احترام به حقوق مالکیت خصوصی، تقویت سازوکارهای بازار آزاد، کاهش دخالت دولت در امور اقتصادی و تعامل فعال با اقتصاد جهانی همچنان می‌توانند راه نجات اقتصاد کشور باشند. اما تا زمانی که رویکردهای پوپولیستی غالب باقی بمانند و ساختار رانتی نفتی بر تصمیم‌گیری‌ها سایه بیفکند، چشم‌انداز روشنی برای خروج از این چرخه معیوب نمی‌توان متصور شد. اقتصاد ایران نیازمند تغییرات ساختاری جدی است تا بتواند یک بار برای همیشه از این دور باطل عبور کند و فضایی رقابتی و پایدار ایجاد نماید.

بازار خودرو در انحصار کامل

واردات متوقف، عرضه داخلی معلق

وقتی نه وارداتی در جریان است و نه خودروساز داخلی حاضر به عرضه محصول است، به‌روشنی می‌توان گفت که بازار خودرو در تسلط کامل انحصار قرار دارد؛ انحصاری که حالا حتی دولت را نیز به چالش کشیده است.

به گزارش مهر، بازار خودروی ایران در ماه‌های اخیر با رکودی سنگین و بی‌سابقه مواجه شده؛ رکودی که برخلاف دوره‌های گذشته، دیگر نمی‌توان آن را تنها به عواملی چون کاهش تقاضا، تورم یا نوسانات نرخ ارز نسبت داد. آنچه اکنون بازار را در وضعیت توقف کامل قرار داده، نه نبود مشتری بلکه عدم عرضه از سوی یکی از بزرگ‌ترین بازیگران بازار یعنی شرکت ایران‌خودرو است.

در حالی‌که تقاضا برای خودرو به‌ویژه در رده‌های اقتصادی همچنان در سطح بالایی باقی مانده، ایران‌خودرو به‌صورت رسمی طرح‌های فروش خود را متوقف کرده و از آغاز مجدد آن مشروط به «اصلاح قیمت‌ها» سخن گفته است.

این شرکت اعلام کرده تا زمانی که مجوز افزایش قیمت متناسب با رشد هزینه‌های تولید صادر نشود، عرضه‌ای در کار نخواهد بود. اما این اقدام در فضایی رخ می‌دهد که واردات خودرو نیز عملاً متوقف شده و ثبت سفارش جدیدی در سال جاری انجام نگرفته است.

در چنین شرایطی، غیبت کامل خودروهای وارداتی که می‌توانستند در نقش تنظیم‌گر بازار عمل کنند، باعث شده فضای انحصاری خودروسازان داخلی پررنگ‌تر از هر زمان دیگری شود. در واقع، وقتی نه وارداتی در جریان است و نه خودروساز داخلی حاضر به عرضه محصول است، به‌روشنی می‌توان گفت که بازار در تسلط کامل انحصار قرار دارد؛ انحصاری که حالا حتی دولت را نیز به چالش کشیده است.

نکته قابل‌توجه در این میان، موضع‌گیری اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت است. برخلاف رویکردهای گذشته که اغلب با نوعی همراهی یا چشم‌پوشی از سوی دولت نسبت به خودروسازان همراه بود، این‌بار رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان در واکنشی صریح اعلام کرده است که «اگر خودرویی تولید و در پارکینگ انباشت شود به منزله احتکار است و با برخورد تعزیرات حکومتی مواجه می‌شود.»

این موضع‌گیری در حالی است که ساختار مالکیتی ایران‌خودرو در ماه‌های اخیر دچار تغییر شده و این شرکت اکنون با ادعای خصوصی‌سازی، خود را از چارچوب‌های سنتی تصمیم‌گیری دولتی جدا کرده است. با این حال، در عمل چیزی جز «خصوصی‌سازی» همراه با تداوم انحصار شکل نگرفته است؛ شرایطی که موجب شده این بنگاه با اتکا به نبود رقیب در بازار، خواستار تعیین قیمت محصولات خودرویی شود.

قفل انحصار بر پای بازار

به گزارش مهر، اکنون بازار خودرو در وضعیتی قرار دارد که نه رقابتی در آن وجود دارد و نه شفافیتی. وارداتی انجام نمی‌شود، عرضه داخلی نیز قفل شده و مصرف‌کننده در میانه این بن‌بست، تنها نظاره‌گر گرانی‌های احتمالی آینده است. این فضای بلاتکلیف، بازار را در فاز «انتظار و نگرانی» فرو برده و خرید و فروش را تقریباً به صفر رسانده است.

کارشناسان بر این باورند که گره این وضعیت تنها با مجموعه‌ای از اصلاحات هم‌زمان قابل باز شدن است؛ از جمله بازنگری در سیاست قیمت‌گذاری خودرو بر پایه واقعیت‌های اقتصادی نظیر نرخ تورم و هزینه تمام‌شده، آزادسازی تدریجی و مدیریت‌شده واردات خودروهای اقتصادی و کارکرده و در نهایت تدوین قوانین سفت و سخت ضد انحصار برای شکستن سلطه دو خودروساز اصلی کشور.

تجربه سال گذشته نیز نشان داد که حتی واردات محدود خودروهای خارجی با قیمت رقابتی، می‌تواند فضای انحصاری را تحت فشار قرار دهد و موجب تعدیل رفتار تولیدکنندگان داخلی شود. حال که دیگر دولت نیز با چالش این انحصار مواجه شده، ضروری است که خصوصی‌سازی صرفاً به انتقال مالکیت محدود نماند، بلکه هم‌زمان با ایجاد رقابت واقعی و باز کردن مسیر ورود بازیگران جدید همراه باشد.

نجات شالیزارها با طرح جهش تولید برنج

خودکفایی در سایه بحران آب

در شرایطی که کاهش بارندگی و خشکسالی، تولید برنج را در استان‌های شمالی ایران با چالش‌های جدی مواجه کرده، طرح ملی «جهش تولید برنج» با هدف افزایش بهره‌وری، مدیریت مصرف آب و کاهش وابستگی به واردات آغاز شده است. این طرح پنج‌ساله، گامی استراتژیک در مسیر تحقق خودکفایی ۹۰ درصدی در تولید برنج و تقویت امنیت غذایی کشور به شمار می‌رود.

به گزارش برنا، خشکسالی و کاهش بارندگی‌ها در سال‌های اخیر، تولید برنج در ایران را به شدت تحت فشار قرار داده است. ایران، به‌ویژه در استان‌های شمالی مثل گیلان و مازندران، به آب فراوان برای کشت برنج وابسته است، اما تغییرات اقلیمی و کاهش منابع آبی، این محصول استراتژیک را تهدید می‌کند.

شالیزارهای برنج به آب زیادی نیاز دارند و روش‌های سنتی کشت، مانند غرقابی، مصرف آب را به شدت بالا می‌برند. وقتی بارندگی‌ها کم می‌شود و سطح آب‌های زیرزمینی افت می‌کند، کشاورزان با کمبود آب مواجه می‌شوند و در نتیجه، سطح زیر کشت برنج کاهش می‌یابد.

این کاهش نه‌تنها تولید داخلی را کم می‌کند، بلکه قیمت برنج را در بازار بالا می‌برد و فشار اقتصادی را به‌ویژه بر اقشار کم‌درآمد افزایش می‌دهد.

طرح «جهش تولید برنج» یک طرح ۵ ساله ملی است که با هدف ارتقای بهره‌وری، مصرف بهینه آب، ارتقای تولید داخلی و گام برداشتن به سمت خودکفایی در برنج اجرا می‌شود.

آغاز این طرح ملی در کشور با هدف تحقق خودکفایی ۹۰ درصدی، بار دیگر نگاه‌ها را به ظرفیت‌های بی‌بدیل استان گیلان به‌عنوان یکی از ستون‌های تولید این محصول راهبردی جلب کرده است.

این طرح با همکاری معاونت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی، ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌های شمالیِ کشور (گیلان، مازندران و گلستان) اجرایی می‌شود.

غلامرضا گل‌محمدی رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در گفت و گویی با اشاره به اقدامات این سازمان در راستای بهره‌وری بیشتر در کشت برنج و استفاده از ارقام کم‌آب‌بر، اظهار کرد: در حوزه برنج، چند اقدام مهم انجام شده است. نخست اینکه چند روز پیش، وزیر جهاد کشاورزی با ستاد اجرایی فرمان امام، طرحی تحت عنوان «جهش تولید در برنج» را امضا کرد؛ مشابه طرح جهش تولید گندم.

در شرایطی که وابستگی به واردات برنج همواره از چالش‌های اقتصادی و امنیت غذایی کشور محسوب شده، این طرح می‌تواند با محوریت گیلان، ایران را به آستانه خودکفایی واقعی برساند.

بر این اساس، هدف از اجرای تفاهم‌نامه طرح جهش تولید برنج در استان‌های شمالی شامل افزایش بهره‌وری با استفاده بهینه از عوامل و نهاده‌های تولید در مناطق مستعد کشت، افزایش تولید داخلی، کاهش خلا عملکرد در تولید برنج، پایداری نظام شالیزاری با افزایش درآمد کشاورزان و جلوگیری از تغییر کاربری، تامین نیاز برنج از طریق تولید داخل، افزایش ضریب امنیت غذایی کشور و جلوگیری از خروج ارز به واسطه واردات است.